

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 3 Aprilie s. v.

S'ar pără că în majoritatea precum-penitoare a locuitorilor din monarhia austro-ungară este oarecare tendință spre impaciență. Tendința aceasta se valorează cu cât înaintăm în timp din zi în zi mai mult. Ântăietatea o are astăzi în privința aceasta Cislaitania.

Până când dincoace la noi numai Croații mai dau semne de viață mai intensive: între popoarele din Cislaitania este un adevărat concert: Germanii, Cehii, Polonii, Rutenii, Slovenii, până și Românii și Italienii, cari, între popoarele cislaitane, sînt într-o minoritate disparentă, au rolul lor.

Cu toate aceste nici în Translaitania nu sînt numai Croații bătuiți de impaciență.

Sîntem și noi Românii, sînt și Sașii, sînt Sârbii, Slovaci, Rutenii, numai că la toți aceștia impaciența nu s'a dezvoltat într-un grad, încât să fie așa de patentă, cum e a Croaților și a Cislaitanilor preste tot.

Pentru-ce însă impaciența?

De sigur nu mulțumirea dă naștere impacienței, ci nemulțumirea. Și este interesant, că în asemănare cu împregiurările noastre din Translaitania, dincolo toți pot să se simtă mai bine. Egalitatea acolo nu e luată în bătaie de joc ca la noi. Acolo nu încăleacă o naționalitate pe celelalte ca la noi, și totuși și acolo nemulțumire.

Cehii, Polonii și Slovenii s'au lăcomit: le vine apetitul, așa dicînd, mîncînd. Germanii însă rîvnesc la poziția Maghiarilor dela noi și de aci certele nu se mai sfîrșesc. Eată dar' în vre-o câteva cuvinte cauza tendinței spre impaciență dincoace și dincolo de Laita.

Liniștea aparentă dela noi, aici dincoace de Laita, nu e așadar' nici decum o dovadă despre mai puțină tendință spre impaciență. I-s'ar pute însă da aparenței dela noi o explicare. Căci se poate dice: se vede că aici așteaptă oamenii ocaziunea bine venită spre a-și valora aspirațiunile la o egalitate veritabilă și nu numai în bătaie

de joc. Ocaziune, care trebuie să vină, pentru-că o reclamă interesele cele mai vitale ale monarhiei austro-ungare, interese, înaintea cărora vanitățile singuraticelor naționalități au să se plece. Ocaziune, care trebuie să vină, pentru-ca să domolească tendința spre impaciență, ba să o înlăture pe aceasta din urmă cu totul, punînd paciența, pacea și liniștea earăși în domeniul lor cuvenit.

Sînt vre-o zece zile decînd din Cislaitania s'au răspîndit vesti, care îndreptătesc pe ori-și-cine la credința, că bărbații de stat de acolo au în vedere necesitatea de a înlătura impaciența popoarelor cu rădăcini, cu sîmîntă cu tot.

Vestea se prezintă acum de nou ca ecou din afară de monarhie.

Pornind dela un discurs al ministrului Dunaieswski, „Allg. Ztg.“ din München, crede că sînt semne de o schimbare a situațiunii în Austria. Aceeasi foaie dice, că pentru desbaterea generală a bugetului cislaitan s'ar pute lua drept motto: „Ich willere Morgenluft“. (Miroasă a aer de dimineață).

Și nu este de loc nemotivată presupunerea foii bavareze, mai ales cînd motivele 'și-le ia din discursul ministrului austriac.

Ministrul austriac dice, că Austria este un stat compus din națiuni multe, și nici una dintre aceste se nu domnească preste ceealaltă, sau să o maiorizeze. Guvernul consideră de problemă a sa, să împedecă de a avî vre-una din națiunile singulare sau din partidele parlamentare preponderanța decisivă în imper sau în parlament, care trebuie să fie oglinda fidelă a întregii alcătui, a construcției monarhiei.

Cuvintele aceste privesc jumătatea monarhiei de dincolo de Laita, o scim foarte bine, însă cu toate aceste au importanță pentru toată monarhia.

În Cislaitania până ieri alaltăieri se părea că lucrurile aveau să fie împinse așa departe, încât rolul conducător să ajungă

numai în mâinile naționalităților slave. Era tocmai contrarul dela ceea-ce e la noi până în ziua de astăzi, unde lucrurile sînt împinse, încât naționalitatea unică maghiară se greează nu numai ca conducătoare, ci ca unică îndreptățită la existență.

Extrem unul, extrem și celalalt.

Extremele aceste însă în amîndouă direcțiunile, dacă nu se vor modera, trebuie să aibă nise urmări incalculabile.

Bărbații de stat din Viena se vede că au înțeles pericolul urmărilor din continuarea drumului apucat și vor să apuce direcțiunea cea salutară. Aceasta însă nu poate fi alta decît problema, care ministrul Dunaiewski a ăis că guvernul austriac o consideră de a sa și care în consecuențele ei ulterioare, este egalitatea în perfecțiunea posibilă între oameni.

Va să dică semnele anunțate de foaia din München n'ar fi tocmai fără de temei și mirosul a aer de dimineață ar fi, că ne apropiăm de timpuri mai bune, de timpurile în care mulțumirea să fie un bun comun a toată suflarea cetățenească din lungul și latul monarhiei.

Vor înțelege bărbații de stat dela Budapesta semnul ce li se face dela Viena?

Nu credem că nu-l vor înțelege. Le va fi cu greu însă a-și călca pe inimă și a mai lăsa ceva din vanitatea atotputer-niceii lor, în care se simt atât de bine, mai ales de zece ani încoace.

Noi am crede, că echilibrul jignit în monarhie prin preponderanța decisivă a cinci milioane preste cele zece milioane de locuitori ai aceleiași comuniuni politice dincoace, și nemulțumirea poporului sau națiunii celei mai de frunte a Germanilor dincolo de Laita, este mai mare domn decît vanitatea unora dintre națiuni de a domni preste celelalte. Echilibrul acesta, dela care atîrnă existența și prosperarea monarhiei, trebuie dar' restabilit. Ear' în contra acestei restabilirii nu pot fi bărbați de stat cu bună credință, nici în Budapesta, nici în Viena.

Convențiunea comercială cu România.

Tot se va înnoi, pare-ni-se, convențiua comercială cu România.

Am comunicat și noi nise amînunte, pe care le dedia „Fremdenblatt“ zilele aceste despre răspunsul, pe care l-a dat comitele Kálnoky unei deputațiuni a clubului industrial din Viena. După acel răspuns, nu prea era de sperat, că se va încheia convențiunea, deoarece ce nu există cuvenita înțelegere între ministerele celor două părți ale monarhiei și între ministerul nostru de externe în privința concesiunilor, pe care le-ar fi pretinșend România, ear' guvernul român nu pare dispus a intra în negocieri, fără-ca să i-se fi făcut aceste concesiuni.

„Fremdenblatt“ este considerat drept organ inspirat din cabinetul de externe; trebuie dar' să fie bine informat, cînd e vorba despre cele ce privesc Curtea și ministerul nostru de externe. În tot cazul ceea-ce se dice în coloanele acestui ăiar are cel puțin o mare importanță simptomatică. De aceea am și pus mult temei pe amînuntele, pe care ni le-a dat.

Vine însă un alt oficios, „Budapest Correspondenz“, organ inspirat din cercurile guvernamentale din Budapesta, și desminte cele spuse în coloanele oficiosului din Viena.

„Fremdenblatt“, — dice oficiosul din Budapesta, — publică ađi un comunicat despre primirea unei deputațiuni a clubului industrial din Viena la contele Kálnoky, ministrul nostru de externe și cu ocaziunea aceasta reproduce conținutul unei enunțațiuni ce pretinde că ar fi făcut ministrul de externe în cestiunea negocierilor ce au să se înceapă între noi și România cu privire la convențiunea comercială. După informațiunile competente putem să asigurăm, că ministrul nu a putut de loc să facă enunțațiuni în această formă. Comitele Kálnoky nu a putut afirma, că pentru grăbirea negocierilor „este de trebuință înțelegerea între ministrii de resort ai ambelor guverne în ceea-ce privesc stabilirea și reprezentarea concesiunilor“, deoarece ce încă acum câteva săptămîni, în timpul conferențelor vamale ținute în ministerul de externe, însărcinările privitoare la aceste negocieri au fost definitiv stabilite până în cele din urmă amînunte cu înțelegerea ambelor guverne, și ministri de resort a ambelor părți s'au înțeles cu ministrul de externe și asupra concesiunilor, ce vor pute să fie de nevoie a se face. Nu există deosebire de vederi între cele două guverne nici chiar în ceea-ce privesc locul, unde au să se înceapă negocierile. Numai în urma unei rele interpretări a cuvintelor rostite de comitele Kálnoky s'a putut dice, că noua convențiune nu se va încheia, dacă monarhia austro-ungară nu va

Foia „Tribunei“.

Cutia misterioasă.

— O istorie chinezească. —

(Urmare.)

Scăpînd de scrutările împărătesei Lieu, Eunuchul a mai mers o bucată de loc, apoi s'a oprit și a stat pe gînduri.

Unde mergea? ce făcea? cum trebuia să urmeze, ca să scape scumpul odor al împărăției?

Dacă se ducea la împăratul, ca să-i descopere planul împărătesei, îl scăpa cei drept pe prințul moștenitor, dar' aștia mânia împăratului și mânia împărătesei și mânia închinătorilor împăratului și a închinătorilor împărătesei, și nimeni nu poate sci, cât rău aduce mânia celor puternici.

Nu putea cu toate aceste să ascundă odrasla împărătească, lăsîndu-o în purtarea de grije a unor oameni, care nu sciă că soarta împărăției atîrnă de copilul, pe care îl cresc. Cin-lin s'a hotărît dar' să aducă copilul la Ciao-te-fang, fratele mai mic al împăratului, un om înțelept, mult sciitor, plin de credință și cu deosebire scutit de ambițiuni lumesci.

„Ah! câtă fericire pentru mine, — grăi Ciao-te-fang, înțeleptul după-ce află taina cutiei, — ce frumoasă chiamare 'mi-a dat cerul pentru zilele de bătrînețe. Unsprezece feciori 'mi-a dăruit,

dar' toți unsprezece împreună nu s'au bucurat de atîta îngrijire, cîtă voui pune, ca să fac din acest al doisprezecelea un luceafer al neamului nostru împărătesc și o fală a omenirii.“

Astfel a și făcut Ciao-te-fang. Deși noaptea el a stat neadormit în palatul seu, punîndu-și toată înțelepciunea, toată sciința și toată buna lui voință întru crescerea viitorului seu împărat.

Ajungînd prințul să îplinească al decelea an al vieții sale, Ciao-te-fang se duce să-l prezente fratelui și împăratului seu.

Tșin-tșong îl primesce ședînd pe tron, avînd la stînga sa pe împărăteasa Lieu.

„Stăpâne“, — grăi Ciao-te-fang lăsîndu-se în genunchi la treptele tronului, — „îndură-te a primi omagele supusului teu Ciao-te-fang“.

Împăratul îi făcu semn să se ridice.

„Scumpul meu frate“, — îi dise, — „să lăsăm, te rog, ceremoniile la o parte“.

Prințul, stînd și el tot în genunchi, își ridică ochii spre împăratul și grăi cu glas tare:

„Doresc, ca Maiestatea Ta să trăiesci zece mii de ani, zece mii și de zece mii de ori câte zece mii de ani!“

Tșin-tșong se pîtrunse de ochii copilului, de glasul lui și de toată înfățișarea lui.

„Mai are copilul acesta și frați?“ — întrebă el, — „frați mai tineri ca dînsul?“

„Nu, stăpâne“, — îi răspunse Ciao-te-fang, — „este al doisprezecelea, cea mai tînără odraslă a casei mele“.

„Cu cât mai mult privesc pe acest băiat“,

— își dise împăratul, — „cu atît mai multă grandetă găsesc în firea lui, cu atît mai multă maiestate în ținuta și în mișcările lui. — „Băiete, — îi dise apoi copilului, — tu nu ești un copil ca toți copiii. — De câți ani ești?“

„Supusul Maiestății Tale e de zece ani!“

„Dece ani! — gîndi împărăteasa Lieu, — mî cuprinde groaza! Copilul acesta are ochii, are fața, are chipul sfoasei Li-mej-jin, — are în glasul lui dulceața glasului ei!.. Oh! nu cumva Cheu-tșing, roaba mea, m'a înșelat?!“

„Scumpul meu frate, — întrebă ear' împăratul, — cum se numește femeia, care 'ți-a născut acest copil?“

„Li-mej“... voi fratele să răspundă, dar' împărăteasa, cuprinsă de spaimă, se ridică cu grăbire, îl apucă pe augustul ei soț de mîneacă și grăi cu nerăbdare:

„Masa e întinsă și curtenii ne așteaptă“.

Plecînd, împăratul e cuprins de îndoieli, ear' împărăteasa o chiamă preste puțin pe roaba Cheu-tșing și o ia de scurt.

Cheu-tșing nu spune nimic.

Împărăteasa stăruie.

Cheu-tșing tot nu descopere taina.

Împărăteasa o amenință.

Cheu-tșing resistă.

Împărăteasa pune pe slugile curții să o bată cu curele și cu bețe de bambus.

Cheu-tșing rămîne mută.

Vedîndu-le aceste, împărăteasa își aduce aminte de cutia misterioasă și ia în prepus pe

Cin-lin, căpetenia Eunucilor, dă poruncă să-l aducă în fața lui.

„Cin-lin, — dice ea, — tu păstrezi o taină mare, tu m'ai înșelat pe mine, tu în înțelegere cu roaba mea Cheu-tșing, ai ascuns copilul sfioasei Li-mej-jin: mărturisește adevărul!“

„Eu nu am ascuns nimic!“ — răspunde Cin-lin, — „și spun adevărul, cînd dic, că n'am ascuns nimic“.

„Atunci ia bețul acesta, — poruncesce Lieu, — și bate cu mîna ta pe Cheu-tșing și o bate mereu, până-ce nu va spune și ea adevărul“.

Astfel socotia împărăteasa să-l poată sili pe Cin-lin a mărturisi ceea-ce nu voia, căci grozav lucru e să chinui pe o biată femeie, care păstrează o taină împreună cu tine.

Și grozave, în adevăr, sînt lucrurile ce se petrec de aici înainte.

Cin-lin își ia inima în dinți și începe să chinuască pe sîrmana de roabă; roaba își adună toate puterile și suferă durerile nespuse; împărăteasa se face din ce în ce mai mînioasă și mai înrîutățită și-i poruncesce lui Cin-lin să dea mai tare și tot mai tare.

Ne mai putînd, în cele din urmă, să su-poarte tortura, Cheu-tșing profită de o clipă bine aleasă, scăpă din mîinile slugilor, se răpede spre unul dintre stîlpii palatului împărătesc și cade cu capul sfărîmat la pămînt.

(Va urma.)

face concesiuni în ceea-ce privește importul de grâne și de vite, deoarece-astăzi încă nimeni nu poate ști, dacă în genere va face guvernul român asemenea pretențiuni, ba se poate foarte lesne întâmpla, că tocmai din considerațiuni de tactică în privința acestor cesiuni foarte importante guvernul român nu va face pretențiuni, și e știut, că la negocieri de aceste nu se propun concesiuni, la care partea ceealaltă nu face pretenție. Că monarhia austro-ungară nu îngreunează încheierea de convențiuni comerciale prin vămuri pe cereale, nici prin excluderea importului de vite, aceasta o dovedesc pe din destul convențiunile încheiate cu Sârbia, între care există nu numai o convențiune comercială, ci și una privitoare la veterinărie. E însă de sine înțeles, că condițiunea de căpetenie a încheierii unei asemenea convențiuni este, ca să se iee măsuri severe pentru starea sanitară a vitelor, care fac preste puțință lăfărea boalelor epidemice în țeara, cu care s'a încheiat convențiunea. Corespundătoare cu adevărul este acea parte a comunicatului, în care se accentuează, că pentru grăbirea negocierilor se cere concursul guvernului român, guvernul român însă nici până în ziua de astăzi n'a creșut de cuvântă a răspunde la ultima adresă a ministerului nostru de externe în cesiunea aceasta. Dacă convențiunea între Austro-Ungaria și România nu se va încheia, ceea-ce tot nu sîntem dispuși a crede, odiul va atinge exclusiv numai pe România.

Este cu deservire indiferent, asupra cui va căde odiul, când e vorba de interese economice. Ne pare dar' bine, că înțelegerea între guvernul din Budapesta și cel din Viena e stabilită și că nu se vor mai face din partea noastră greutăți în ceea-ce privește importul de cereale și de vite. Căci îndeosebi pentru noi, populațiunea din Ardeal, greutățile aceste au fost și sînt o adevărată calamitate economică.

Revistă politică.

Sibiu, 3 Aprilie st. v.

În numărul de ieri am fost reprodus protocolul despre învoiala ce s'a efectuat între marile puteri în privința Rumeliei-orientale. Diarul „Nord“, care stă în atingere cu cercurile guvernamentale rusesci, vorbește într'un articol despre hotărârile conferinței din Constantinopol și își sfîrșește observările sale cu următoarea amenințare în contra principelui Bulgariei:

„Îngrijirea pentru pace a fost cu acest privilegiu și este încă cugetul predominant. Nimeni n'are voie de a scoate sabia, și cu atât mai puțin de a se arunca în cheltuielile și eventualele complicațiuni, ce le-ar aduce cu sine o ocupațiune înarmată; dacă în sfîrșit însă prințul de Battenberg nu-și lasă altă cale, dacă el insistă prelungă aceea, de a se opune Europei, atunci va trebui negreșit îndrumat la ordine, și în această di s'ar convinge el, că valorează iscusita-i politică și sabia sa în intervenția unei mari puteri.“

Principele Alexandru a declarat acum în mod oficial, că el se supune „actului internațional“, că adevărat acceptază protocolul conferinței din Constantinopol, însă numai „prelungă susținerea cunoscutelor sale reserve.“ Și ce e acum? Prin aceasta se se fi rezolvat criza în mod definitiv sau baremi pe timp mai îndelungat? Cu anevoie o credem! După-cum vedem și din amenințările diarului „Nord“, Rusia își simte mai mult ca ori-și-când derutele sale și acum există numai întrebarea, câtă vreme își va pute înăduși mânia și răsunarea? Și cei mai serioși politici nu-i vor da un termen prea lung. Fie însă cum va fi, atîta e sigur, că Rusia își va continua războiul oficial în contra principelui Bulgariei, și principele, cât e pentru sine, încă nu-i va rămâne dator.

Vorbind despre cesiunea bulgară, o foaie berlineză dăce între altele, că dacă în timpul din urmă s'a vorbit de eventualitatea proclamării Battenberger-ului de rege al Bulgariei unite, o astfel de eventualitate s'ar pute și împlini. Principele Alexandru nu se luptă pentru persoana sa proprie, ci pentru libertatea și independența unui brav popor, care s'a încreșt în el și care în timpuri de grea nevoie i-a urmat cu mult devotament. Pentru acest popor, pentru Bulgaria își va jertfi și de aci înainte toate puterile sale, și pot să vină astfel de împregiurări, care îl vor sili să răspundă la uneltirile Rusiei prin proclamarea regatului. Pentru-că într'un asemenea cas — sfîrșește foaia berlineză — toate părțile trebuie să joace cu cărțile deschise, și și puterile ar trebui să dovedească, dacă vor o Bulgaria independentă ori vor să lase, ca Rusia să subjuge această țeară și să se așeze înaintea porților capitalei Orientului.

D-lui Gladstone nu-i merge bine cu planurile sale în privința Irlandei. Cel mai nou număr al diarului semioficial „Daily News“ aduce un prim articol, care de asemenea abdice de billul *Home-rule* și declară, că în fața opoziției generale din țeară e evident, că țeara încă nu e coaptă pentru *Home-rule*. Precum se asigură, acest articol se poate privi de o avantgardă a unei posibile renunțări la acest bill din partea d-lui Gladstone însuși. Ce e drept, radicalii doresc, ca dl Gladstone să prezenteze casei de jos mai nainte billul seu de țeară, deoarece-adeverții lui Chamberlain așteaptă cu atât mai mare siguranță respingerea amăn-dor proiecte.

Oficioasele italiene anunță, că decidera cabinetului e iminentă. „Rassegna“ afirmă, că deoarece-opoziția nu e capabilă de a primi lucrările, Depretis ar fi însărcinat să disolve camera, și apoi noul alegeri se vor întâmpla în 9 Mai.

Din dieta Ungariei.

(Sedința dela 13 Aprilie n.)

Ministrul-president Coloman Tisza: On. casă! (S'audim!) Dl deputat Oto Herman 'mi-a adresat o interpelare, pe care, deoarece s'a făcut cu câțva timp înainte, poate că on. casă nici nu-și mai aduce aminte de ea, îmi iau voia înainte de toate a o ceti: (Cetesc.)

„Are cunoscință, că în procesul de presă, pe care l'a intentat Vasile Mihálka, vice-comitele comitatului Maramurș, în contra lui Stefan Hollósy, redactor și membru comitatens, și care s'a pertractat la tribunalul din Crașovia, ca judecatorie în materie de presă în 1885 Maiu 11 și în zilele următoare, s'a dispus în contra lui Vasile Mihálka ca funcționar public procedura de dovedire?“

„Are cunoscință, că procedura de dovedire a descoperit astfel de fapte, care au determinat pe curtea cu jurați și pe tribunalul judecator să sisteze cu totul acusa de calumniare?“

„Are cunoscință, că pe baza mărturisirilor depuse cu jurământ de martori între altele s'a descoperit și aceea, că Vasile Mihálka, ca president al composoriatului a vătămât legea și ca vice-comite a aprobat aceasta, prin ceea-ce Borșa și Vișeu, comune odinioară bogate, au ajuns la stare de cerșitorie. Are cunoscință, că în decursul procedurii de dovedire s'a dovedit, că a luat dimensiuni mari mișcarea daco-română îndreptată în contra petrii fundamentale a statului ungar?“

„Are cunoscință despre nenumăratele abuzuri, pe care le-a descoperit procedura de dovedire?“

„Dacă are cunoscință, care e cauza că nu a luat dispozițiile necesare pentru tragerea în cercetare disciplinară?“

„Dacă n'are cunoscință: are de cuget a porni cercetare disciplinară și eventual a-l trage pe comitele suprem al comitatului Maramurș la răspundere pentru lipsa de supremă inspecțiune, și în general are de cuget să dispună procedura legală și a da prin aceasta comitatului Maramurș condițiunile unei dezvoltări pacifice și satisfacere legală sentimentului public vătămă?“

On. casă! Despre procesul de presă și despre decursul aceluia n'am primit încunoscințare oficială, deoarece-aceia după natura sa s'a pertractat înaintea curții cu jurați și judecătoria n'a aflat cauză de a cere ulterior intervenirea autorității administrative. Acele afaceri, în totalitatea lor așa după-cum au decurs ele înaintea curții cu jurați, nu 'mi-au venit la cunoscință nici ca acuză individuală. Singurătatea casuri, în legătură cu altele, numite cred și de dl Hollósy, au fost cuprinse în nouă puncte și au fost pertractate ca acuză de congregația comitatului Maramurș, dar' congregația le-a aflat nebasate și din această cauză nu a aflat a fi lipsă de oarecari dispozițiuni excepționale. Dacă va trebui și va fi lipsă îmi voi lua voie a cita ca ilustrare câteva casuri. (S'a audim!)

Dealtmintrelea doresc a observa că în decursul interpelării 'mi-am câștigat pe calea ministerului de justiție datele judecătoriei de presă; 'mi-am mai câștigat clarificări dela respectivul vice-comite și comite-suprem; pe baza acestora îmi iau voie a expune ceea-ce voi răspunde.

Dar' înainte de toate trebuie să observ că dl deputat privește împregiurarea că curtea cu jurați a declarat că nu e calumniă, că o dovadă că cele afirmate în contra vice-comitelui ar fi adevărate. Aceasta, on. casă, nu se poate dice. (Așa e! din dreapta.) Cunoșc foarte bine și cred că cunoaștem cu toții casuri, când acusatul cu astfel de calumniare a fost achitat, deși exista în fapt calumniarea; dar' acele acuze și apucături,

pentru care s'a intentat proces de calumniare, la nici un cas nu se pot privi ca dovedite, deoarece-ee, în general luat, faptul că oare-cine e achitat de curtea cu jurați de acusa de calumniare, cred, nu se poate în nici un cas privi ca dovadă pentru criminalitatea acusatului. (Aprobări din dreapta.) (Va urma.)

Situațiunea financiară în România.

Cetim în „Telegraphul“ din București:

Misiunea anului financiar viitor din punctul de vedere al administrării finanelor statului, misiune care se impune într'un mod imperios sub pedeapsa de a vedea transformându-se creditul de care ne bucurăm astăzi în discredit, este de a pregăti pentru acest an echilibrarea bugetului numai și numai prin resurse puramente ordinare, fără a recurge la ori-ce resurse extraordinare.

Aceasta, precum scim, și este necelinta hotărâre a guvernului nostru, care prin buna gospodărie a finanțelor statului a știut să realizeze cele mai mari speranțe ale națiunii.

Este adevărat, că sînt state puternice, precum imperul austro-ungar, precum Italia, Germania, Franța, Rusia și altele, care de mai multe decenii își echilibrează bugetele prin mijloace extraordinare, adică prin împrumuturi, care prin urmare din an în an măresc din ce în ce datoria lor publică. Chiar anul acesta Rusia are un buget, ce prezintă un deficit de preste 50,000.000 ruble și care va fi acoperit printr'o nouă emisiune de rentă în aur; asemenea anul acesta bugetul Austriei prezintă un deficit de preste 30 milioane fl., care va fi acoperit printr'o emisiune de rentă; bugetul Ungariei de obicei se prezintă pe fiecare an cu un deficit de 20—27 milioane, ce se acopere mereu cu resurse extraordinare.

În general vorbind, împrumuturile de mai multe zeci de ani au devenit modul obișnuit în Europa de a-și echilibra bugetul.

Dar' acest exemplu nu merită de loc să fie urmat, deși vine dela nise state, care stau aji în fruntea progresului, excepțiune bine înțeles făcînd de Rusia. O asemenea metodă de a administra finanțele țării este vătămătoare chiar și statelor celor mai avute și celor mai puternice și ca dovadă este diferența între creditul Rusiei de exemplu și al Franciei sau al Angliei; această metodă este încă de o mie de ori mai vătămătoare statelor mici, a căror pozițiune ca state nu este de mult consolidată. România se află tocmai în acest din urmă cas. Situațiunea noastră politică este temeinic stabilită mulțumită perseveranței cu care în curgerea acestor din urmă zece ani a muncit la consolidarea statului partidul liberal-național, dar' cu toate acestea dezvoltarea forțelor noastre economice n'a mers până acum în acord cu dezvoltarea politică.

În ceea-ce privește creditul, apoi statele sînt ca și firmele comerciale, din care cele nouă inaugurate cât de solid se fie, se bucură totuși de un credit mai restrîns decît casele comerciale vechi, al căror renume a devenit de notorietate publică.

Să nu uităm mai cu seamă, că sîntem un stat ce se află la porțile Orientului, unde, precum acim, este pămîntul desastrelor financiare. Aceasta ne impune și mai mult datoria sacră de a ne feri să cădem în metoda de administrațiune financiară a statelor europene.

Pe temeiul acestor considerațiuni, România nu trebuie să urmeze exemplul ce i-se dă de statele mari și mici ale Europei, ce de aproape o jumătate de secol își echilibrează bugetele prin mijloace extraordinare, care, ce este drept, nu le încatenează de loc în mersul lor pe calea progresului și a civilizațiunii.

Sîntem datori a nu pierde din vedere, că țeara noastră abia se află constituită într'un stat european independent și că creditul nostru, creat cu atîta muncă, are neapărată trebuință de o gospodărie cumpenită și cât se poate mai tenace.

Avem inimi neîndurați, cari nu așteaptă decît a arunca în lume cele mai neînchipuite calumnii. Sîntem datori a nu pierde din vedere, că acești inimi știu bine, că lumea financiară ne poate confunda une-ori în restul Orientului, și nu așteaptă decît a se folosi de cea mai mică, cât de trecătoare, încercătură financiară, pentru a-și vîrta veninul calumniei.

Eată pentru-ce îndemnăm pe majoritatea parlamentară de a da tot concursul seu, pentru-că guvernul partidului liberal să poată ajunge la scopul, spre care sînt îndreptate în momentul de față toate eforturile sale. Acest scop în ceea-ce privește administrațiunea financiară este, pentru moment, echilibrarea bugetului anului financiar viitor, care se începe dela 1 Aprilie prin resursele ordinare. Prevederile bugetare

prevăd un deficit de aproape 8,000.000 lei, acest deficit, precum se știe, se va acoperi prin venitul ce se va ridica din licențele și impozitul asupra spirituoaselor.

Odată cesiunea echilibrării bugetului vi-dată, să ne gândim serios la reforma radicală a întregului nostru sistem de impozite. Totul ne probează că a sosit, în fine, timpul pentru a deslega această mare problemă, de care depinde propășirea statului român.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Blaj, 13 Aprilie n. 1886.

(Urmare și fine.)

O știe ori-cine că Basiliu, Crisostomii, Nazianzenii și alții mari învățători ai lumii, au înflorit pe pămîntul abstenenței creștine, la soarele disciplinei eclesiastice. Pentru aceea nu se teamă corespondenței, că viitorii păstori ai bisericei noastre se vor ruina prin abstenența prescrisă în posturi, prin observarea acurată a disciplinei; din contră ei se vor oțeli ca ferul în luptele și suferințele ce-i așteaptă.

Oglinda prezentului și viitorului, martora timpurilor, magistra adevărului: istoria ne spune, că diecesa cea oare-când vastă a Făgărașului avea în clerul seu un număr mare de predicatori cu renume, de bărbați versați în toate științele, de păstori distinși în conservarea instituțiilor bisericesci, și tot din aceea istorie aflăm, că ei în seminare trăiau numai cu bucate negre. Ba bătrânii nostri de astăzi știu să spună, să enareze, că precând erau ei în acest seminar, și până în timpul mai dincoace, în zile de post, li se puneau uleiul pe bucate cu virful fusului, și totuși ei au luminat și ei astăzi ne întrec cu virtuțile lor. Și voi, discipuli ai postelnicului Petru Paul Aron...

Corespondentul din 2 Aprilie a. c. cu intențiune rea și cu scop de a mă discredită pe mine a scris: „că teologii nostri sînt paliți, cași-cum ar fi eșit din pămînt“, din această cauză declar sîrbătorește, că aserțiunea de mai sus a corespondentului este falsă, rătăcioasă, tendențioasă; căci teologii nostri, deși postesc conform regulilor institutului, totuși caută bine, și sînt plini de viață și speranță. Martori sînt Blăjenii, cari nu-i compătimească ca astutul corespondent, ci se bucură vîndându-i atât de sănătoși și curați.

Mai departe corespondentul: „cere vipt ca să corespundă statului clerical“, numai că corespondentul nu știe ce cere; pentru-că vipt corespondentului statului clerical pentru zile de post nu poate fi altul, decît viptul prescris prin sf. canoane. Și care este acel vipt? Eată-l: „În postul paresimelor mîncăm odată în zi după înserat, însă numai sec și legumi fără ulei; ear' ulei vom mîncă în toate Sămbetele și Duminecile, ear' pesce nici decum, fără numai în ziua Bunevestiri. Asemenea avem să ajunăm Mercurile și Vinerile de preste an. . . Clericul, care nu va ține aceste posturi, să se depună.“ Pravila: Îndrept. Leg. Cap. 381.

Ear' conciliul provinciei greco-catolice dela 1872 în Cap. VIII, de jejuniu Tit. VI, continuând despre posturi dăce: „Biserica s'a îndatnat a observa abstenență și în postul născerii Domnului, și în postul sf. apostoli Petru și Paul, și în postul Sîntă-Măriei. . . Posturile sus memorate obligă pe toți credincioșii ce au usul rațiunii și sînt sănătoși. . . pentru aceea sinodul admoniază pe toți preoții de ori-ce grad să păzească cu conștiințioasă toată posturile premergînd cu exemplu bun. . . ear' pe popor să-l învețe, că nu este iertat a frînge postul.“

Conced și eu, că astăzi și în paresimi s'au făcut pretutindenea schimbări în disciplina strictă a modului de postit, concedîndu-se sau mai bine dis tolerându-se, ca creștinii să poată mîncă mîncări de post nu numai odată în zi, ci și mai de multe-ori. Asemeni concesiuni s'au făcut și la noi și eu în lupta de apărare față de nedreptăți atacătoare, trebuie să dăc, că nu dela mine, ci dela autoritatea superioară bisericească depinde, ca să facă ultima concesiune dorită de corespondenței „Tribunei“, numai legea nu te prea lasă, căci nu boului și catărului este impusă legea abstenenței, ci creaturii corporale-raționale.

Să nu cugete cineva, că scriitorii acestor șire ar ave ceva interes, și de aceea ar împugna direcțiunea cea nouă, pe care au cam apucat unii oameni. Dacă eu aș ave înaintea ochilor interes personal, atunci eu m'aș pune în linia primă a luptătorilor pentru measa splendidă în acest institut, că în atare cas doară aș scăpa de unele dosediri.

Eu vîd, că nu e just, nu e egal, nu e cuviincios, ca noi să ne dispensăm fie și numai în unele zile, ear' cei din afară să poarte jugul, căci prea ușor se poate întâmpla, ca să audim ceea-ce odinioară au audit fariseii: „Dicunt et non faciunt“, și apoi mai greu ar suporta omul

imputarea aceasta, decât aceea, pe care corespondenții „Tribunei“ o îndreaptă asupra mea.

Correspondenții „Tribunei“ vrând să-și legitimizeze cererile lor pentru aducerea de nouă dispozițiuni și încă cât mai în grabă, că altcum va fi rău, vestesc în lumea largă, că mâncările de post în acest seminar sînt slabe și că fitorii păstori se ruinează. Da! și eu conced, că mâncările fără carne sînt mai slabe, ca cele ce se pregătesc cu carne. Dar' cele albe? . . .

Am arătat, că antecesorii noștri au trăit mai slab decât noi, și cu toate acestea, din ei au eșit păstori distinși în conducerea și luminarea poporului; pentru aceea n'au de a se teme corespondenții desnumiți, că cu bucate mai mult albe decât negre se vor ruina fitorii păstori.

Apoi chiar de aceea unui ori altui alumn de constituțiune corporală mai debilă, ori de natură mai delicată, ca să nu țin de învăț rău din cauza părinților, nu i-ar prîi așa de bine mâncările de Miercuria și Vineria, — bine ar fi ca disciplina să se acomodeze după el, nu el după disciplină? Aceasta ar fi tocmai așa, ca și cum ai țin, că dacă cuiva îi strică se stee oare în-tregi la ceremonii bisericesci, să se scurte ceremoniile; ori dacă cuiva îi strică se șadă mai multe oare la prelegeri, să se reducă oarele, ca nu cumva să se ruineze fitorii reprezentanți ai bisericii și națiunii.

După experiența făcută timp îndelungat prin seminarii, aș pute arăta cu exemple, că din acei tineri, cari nu erau îndestulți cu mâncările în seminarii, și cărora le plăcea a-și petrece mult și a discuta mai mult de mâncări decât din studii, nu s'au ales prea buni păstori. Dar' *exempla sunt odiosa*.

Mai departe amândoi corespondenții țin „că fondul seminarial stă bine, și că la acest fond au contribuit Românii gr.-catolici din toate dieceșele“.

Ce dieceșe? când este știut, că pe timpul când s'a înființat seminarul, Românii gr.-catolici aveau numai o dieceșă, dieceșă Făgărașului?

Tot mai înverdat apare intențiunea și dorința corespondenților: measă splendidă doresc ei. E proverb, că apetitul omului crește mîncînd, și eu țin că nu i'ai pute pune frîu și pe om nu i'ai pute mulțumi pe deplin, nici când i'ai nutri cu limba de prepeliță, ori cu capete de papagal.

Fondul seminarial stă bine: Așa e, și în împregiurări favoritoare ar merge, dar' sosind timpuri mai grele, întemplantu-se daune prin negrijă ori din alte cauze, ai vedea cum s'ar retrage dela contribuție cei-ce astăzi spriginesc pe față pofta tinerilor noștri spre measa splendidă. Dar' nu vedeți, că dările și alte imposite pe toată țința se sporesc, dar' nu auziți, că cei-ce alegă și asudă în palestra muselor ar avea mai juste pretențiuni de îmbunătățire, și totuși. . . .

Aici nu pot trece cu vederea eroarea, ce o comit corespondenții „Tribunei“, când țin, că fondul seminarial din Blaj s'a format prin contribuiri dela Românii greco-catolici din toate dieceșele, când astăzi pe la noi și pruncii din gimnasiu istorisesc, că acest seminar teologic s'a înființat decătră episcopul Petru Paul Aron de Bistra. Sau doar' mîna necredincioasă vrea să detrage și din meritul acestui păstor?

Din această cauză cred, că corespondenții „Tribunei“ n'au eșit din sinul teologilor noștri; pentru-că acestia știu mai mult din istoria bisericească.

Mai departe corespondentul din 2 Aprilie a. c. notifică publicului: „că precum s'a informat din isvor sigur, în săptămânile trecute erau vre-o 12—14 elevi morboși de stomach“, vede bine, earăși din cauza vîptului.

Cu testimonii demne de toată credința pot adevăra, că dintre 65 teologi aflători în acest institut, nici unul nu a căpătat morb de stomach din vîptul seminarial, și că stomachurile tuturor sînt prea sănătoase afară de al unuia, care însuși a mărturisit și înaintea Excelenței Sale, că el a căpătat acest morb în vara trecută la casa părinților. Apoi doară sgaibele la mîni ori la picioare, durerile de masele, de grumazi, rîcelile și alte de asemenea, ce apar la unii tineri din când în când, nu sînt morburile de stomach. Nici odată n'a fost mai bună starea sanitară a teologilor din acest seminar, ceea-ce aș pute documenta cu rețetele medicale de pe mai mulți ani.

Mulți monstri s'au născut în lume și fabulele poezilor ni-i arăta cu numele, și chiar și astăzi se mai produc, dar' naturi mai contrare, mai ambigue și mai diverse, ca în relațiunile subșternute onoratei redacțiuni, nu poți găsi nici chiar în fabulele acelor poezi, cari caracterizează și descriu natura monstrilor cu aceste cuvinte: „*prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra*“.

Mai încolo corespondentul din 2 Aprilie a. c. afirmă: „că morboșilor nu li se dă cost bun spre restaurarea sănătății, ci superiorii află

de bine a-i nutri cu prune ferte“. Aici trebuie să aduc aminte corespondentului, că după regulile acestui seminar, care are medic propriu, morboșilor nu li se pot da alte mîncări, decât cele ce le prescrie medicul ca singur competent, apoi dacă medicul află de bine a prescrie unui ori altui morbos zamă de prune, medicul va ști de ce e bună.

În fine corespondentul la capătul faimosiei sale corespondențe, ca un *alter ego*, sau ca și cum m'ar admonia, adaugă memorabilele cuvinte: „Am țin sperând, că nu va fi lipsă se mai țin“. Auzit-am această admonițiune înainte de timp și de aiurea . . .

Ear' eu la urmă, ca de suvenire numai atîta țin: Neadever' ai grăit frate, neadever', și te reține dela asemenea relatări:

„*os enim quod mentitur, occidit animam*“.

Dr. Ioan Rațiu,
canonic și rector seminarial.

Cronică.

Convențiunea comercială cu România.

„Pester Lloyd“ împărțese, că răspunsul guvernului român în cesțiunea convenției comerciale, prin care el se învoiesce, ca negocierile să se înceapă în Viena, a sosit de vre-o câteva zile la Viena, și acum se află deja în mîinile ambelor guverne. În urma acesteia Austro-Ungharia a propus guvernului român, ca negocierile meritoare să le înceapă deja în decursul săptămîni viitoare.

Înfrățire maghiaro-săsească. Din Orăștie i-se scrie diarului „Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt“: „La 10 l. c. s'a proclamat de deputat (pentru universitatea săsească) candidatul alegătorilor maghiari și sași, Géza Fülöp, preotul reformat de aici. Îndreptății la alegere ai celor trei naționalități formează anume câte o terțilitate din totalitatea alegătorilor. Dacă deci două naționalități se unesc, a treia nu poate întreprinde nimic. Încă dela începutul erei constituționale s'a efectuit în privința restaurațiunii funcționarilor și în privința alegerii de deputat conflual un compromis între Germani și Maghiari, care de altminteală se nădădea a face dreptate și Românilor. În urma acestui compromis are să se trimită totdeauna schimbându-se câte un deputat german și unul maghiar în conflux . . .“ Ce fac conducătorii Românilor din Orăștie în fața acestei excluderi a Românilor din viața publică?

La universitatea din Cluj s'a sistemizat o catedră specială pentru „Pandectă“. De profesor extraordinar s'a numit Dr. Mauriciu Kiss, fost profesor la academia juridică din Sibiu.

Disciplinare în masse. Din incidentul scontrării de cassă și vizitării întreprinse în Elisabetopol pe neașteptate decătră vice-comitele Dominic Gál doi funcționari municipali și-au prezentat cererea de pensionare, ear' ceilalți funcționari, cu excepțiunea protonotarului, au fost *brevi manu* suspendați.

Pensionarea directorului dela oficiul telegrafic din Timișoara. Din Timișoara se scrie, că directorul oficiului telegrafic de acolo a primit în zilele aceste dela ministrul de comunicație însărcinarea, de a preda fără amănare conducerea oficiului telegrafic celui mai vechiu funcționar, secretarului Ignățiu Feilhaber, ear' el să se considere de concediat pe timp nehotărît și să-și prezenteze scrisorile ministerului pentru statorirea pensiunii. Această pensionare a directorului Scherz și mai mult motivele ei au produs în Timișoara multă senzațiune. Scherz a cerut dela magistrat un pas pentru străinătate.

Să spriginim pe meseriașii noștri! „Meseriașul român“ din Brașov scrie: În numerii dîntău ai gazetei noastre am arătat, din ce motive este de lipsă să îmbrățișăm meseriile și să le lătim, cât se poate mai mult, în sinul poporului nostru. Este însă destul numai atîta? Ajunge, ca să ne facem meseriași, și pe urmă să-și lăsăm în plata sfîntului, sau mai trebuie încă ceva? Pentru-că să găsim mai ușor răspunsul la această întrebare, să vă împărțesc ce-mi spunea mai zilele trecute unul dintre măestrii noștri cei mai buni. „Domnule“, țin eu a-năcaz, „nu-i lucru curat cu oamenii noștri. Eată, eu sînt de 12 ani păpușar și lucru la multe case bune, dar' într-o familie mai de ceva românească n'am putut să resbesc, Doamne ferească. Străinii sînt mai cu stea în frunte decât noi, și pace bună! . . . Tot asemenea la tîrguri ai noștri trec prîlungă tine, fără-ca să te vadă, ca-și-cînd Românul n'ar pute face un lucru mai de Doamne ajută!“ Ce se vede oare din aceste cuvinte și din altele din acest fel, ce se aud aproape în fiecare loc și în fiecare țin? Se vede, că noi Românii nu spriginim, după-cum ar trebui pe puținii noștri meseriași. Ce e străin, ni se pare lucru mai frumos, mai bun, ear' ce e făcut de Român, n'are în ochii noștri prețul lucrului de străin. Ei bine, potrivit lucru e acesta? Potrivit lucru este, ca să ne dăm silințele, să formăm cât mai mulți meseriași și apoi să-și lăsăm să ducă lipsă? Ori-și-ce om cu judecată sănătoasă va trebui să recunoască, ca nu e de loc potrivit. Măestrii noștri au dovedit de repetate ori, că nu sînt mai pe jos decât ceilalți meseriași. Dovadă numai expozițiunea românească din Sibiu din vara anului 1881, la care se puteau vedea lucruri destul de frumoase

eșite din mîinile meseriașilor români. Prin urmare meseriașii noștri nu trebuie trecuți cu vederea, ci din contră ajutați și încurajați. E drept, că poate între dinșii vor fi și unii mai puțin capabili, cu oare-care defecte, nu tocmai așa de solizi . . ., dar' se poate pădure fără uscături? Și oare din cauza acestora să suferă atîți oameni de omenia; oameni, cărora le poți încrede ori-și-ce lucru cu inima liniștită? — Lumea învățată numește sistemul de a-ți ajuta și de a ocupa mai înainte pe oamenii tei și apoi pe alții străini, sistemul protecționist. Să fim și noi mai protecționisti față cu meseriașii noștri!

Reuniunea de maghiarisare a ținut la 12 l. c. n. ședința lunară sub presiul contelui Gavril Bethlen. S'a discutat cesțiunea înființării institutului de credit hipotecar ardeleanesc și precum se raportează, s'a hotărît a lucra din toate puterile pentru înființarea celui credit, cu atît mai virtos, cu cît idea acestui institut a emanat tocmai dela această reuniune, — adevă dela reuniunea de maghiarisare din Cluj.

În această ședință s'a votat mulțumită pentru colectare: Doamnei Bela Boer din Abrud, primei reuniuni maghiare de asigurare, solgăbirăului Lud. Ladányi din comitatul Pesta, d-nei Cornelia Priele și lui Ladislau Geszt din Budapesta, cestui din urmă pentru meritele căștigate prin edarea epistolelor lui Kossuth. Adunarea generală a reuniunii se va țină la Cluj în 29 August, când se va arangia și o mare sîrbătoare națională. La propunerea comitetului Desider Bánffy s'a hotărît înființarea unei filiale a acestei reuniuni în comitatul Bistrița-Năsăud. Pentru înființarea unei biblioteci populare în Blaj s'au votat 50 fl. Avera reuniunii e de 137,496 fl., în Martie percepțiunile au fost de 15,673 fl.

Din Bucovina. Dl Dr. Dimitrie Onciul s'a numit decătră consiliul scolastic al țerii de suplent la gimnasiul superior din Cernăuți. Comisia centrală c. r. pentru conservarea și cercetarea monumentelor artei și ale industriei din Viena, numise pe dl Teodor Stefanelli, adjunct la tribunalul cercual din Suceava, ca corespondentul ei.

Himen. Dl Pintea Tărnovean, administrator al bunului fondului gr.-or. religionar din Dorna-Vatra s'a logodit cu d-șoara Aglaia Zuran din Fundul Moldovei. — Dl Dionisiu Simionovici, c. r. profesor la școala reală din Cernăuți s'a încredințat cu d-șoara Zotta, fiica presidentului tribunalului cercual din Suceava.

„Românul“ despre publicațiuni nouă dela noi. Dl Gion scrie în foisoara „Românului“:

Pentru a spune, cum stau multe din cesțiunile actuale în Răsărit, și cum le judecă unii din factorii acestei inextricabile ecuațiuni orientale, „Românische Revue“ (Martie 1886) a dlui Dr. C. Diaconovich a creșut bine să publice în limba germană discursul dlui Cogălniceanu pronunțat în camera deputaților, când cu interpellarea sa privitoare la expusați.

Credința folositoare reviste este din cele mai legitime, și pentru noi e o adevărată mulțumire sufletească a vedea, că publicul european va fi pus în pozițiune să judece cu acte relațiunile, ce există între noi și Ungurii de preste Carpați.

Același folos netăgăduit va avea pentru Românism, și mai mult încă, pentru dreptate, excelentul articol, care precede în această fasciculă de pe Martie discursul dlui Cogălniceanu, și anume *Die Nationalitätenpolitik der Magyaren*. Sînt în el adevăruri atît de tari, atît de luminoase, atît de strigătoare la ceruri și în fața oamenilor încât, pentru a nu le înțelege, ar trebui, ca cetitorul să fie trîsnit de sus sau să fie crescut în oficina unui diar maghiar de preste munți.

La fine, continuarea studiului dlui Sterca Șinlujiu de Caperniș *Der Rumäne als Träger* prezintă aceleași calități, ce am mai semnalat încă odată vorbind, cum voi vorbi totdeauna cu românească stăruință, de o altă fasciculă din „Românische Revue“.

Primesc din Gherla (din editura revistei „Preotul Român“) un studiu al dlui V. Gr. Borgovan, profesor, intitulat „Spiciure din istoria pedagogiei la noi, la Români“.

Spiciurea e interesantă; autorul se servește bine de datele cronicelor noastre, de memoriul dlui A. D. Xenopol, de Uricariu, de „Istoria bisericea române unite“ a dlui A. Grama, și împarte studiul seu în două părți: „Istoria pedagogiei dela origine până la 1800“, și „Istoria pedagogiei dela 1800 până acum“. Cercetările dlui Borgovan sînt foarte succințe, dar' conștiințioase; totuși am fi voit mai multe amănunte asupra pedagogiei de preste Carpați, noi cesția de aici, cari nu avem tocmai la îndemînă multe din scrierile privitoare la acest subiect.

O altă broșură, ce primesc tot din Gherla (editura revistei „Amicul Familiei“ 1886) prezintă calități de prima ordine. Ea este intitulată *Renascerea limbii române* de dl Dr. Gregoriu Silași, profesor de limba și literatura română la regeasca universitate din Cluj. În această broșură, care e a treia fasciculă din studiu (nu cunosc pe cele două dîntău) găsim cea mai completă istorie a gramaticii române. Voi reveni asupra dlui Dr. Silași, atunci când voi fi studiat și celelalte două fascicule. Repet însă, că dacă și primele două părți sînt tot atît de conștiințioase și amănunțit studiate, opera profesorului din Cluj se va număra pe drept printre cele mai folositoare cercetări de limba și literatura română.

Pentru a sfîrși cu publicațiunile de preste munți să mai citez încă folositoarele amănunte și învățăminte istorice, literare, morale și sociale, ce le dă modest, dar' bine revista numită „Cărțile sateanului Român“ (Blaj tipografia seminarului) de sub direcțiunea dlui I. Pop Reteganul.

Voluntarii rusesci din Bulgaria. Din Iași se depeșează, că gendarmeria din Reni și Ismail a primit ordin, să nu concedă reînțoarcerea voluntarilor bulgari în Rusia. Șesepredece voluntari din Belgrad au fost la Reni trimiși înderăt și oficerii rusesci le-au rupt pasurile rusesci.

Varietăți.

(Căpitanul și femeia sa.) Un căpitan grec reținut captiv de un oare-care Hagi-Stavros, scrisse femeii sale o scrisoare, al cărei pasagiu principal era următorul: „Răscumpărarea mea este fixată la o mie de drahme; „dacă ea nu va fi vîrsată, mi-se va tăia nasul; „la 16, urechile; la 17, buza superioară; la 18, buza inferioară; la 19 moartea mî va aștepta“. Femeia sa, în lacrimi, se puse în campanie spre a găsi banii trebuincioși. Însă la 15 ea nu adunase decăt 300 drahme; la 16, patru sute; la 17, șese sute; nu avu mia de drahme, decăt la 18, cel din urmă termin. „Bărbatul meu trebuie să fie înspăimîntător de slut acuma; — își țin femeia — opresc mia de drahme spre a face o nouă căsătorie în condițiuni bune!“

(Nas fals.) Gadban-efendi, delegatul Sublimei Porți, care a fost însărcinat, precum se știe, ca să negocieze cu guvernul bulgar, e în acest moment eroul unei anecdote, de care se face mult haz în cercurile diplomatice. Gadban-efendi are nenorocirea de a avea un nas fals. Când plecă acum în urmă, ca să se întoarcă dela Sofia la Constantinopol, autoritățile bulgare îi eliberară un pașaport, pe care se putea citi: „Semne particulare: nas de carton.“ Iritat de această mențiune puțin măgulitoare, Turcul nostru se grăbi a merge să se plîngă principelui Alexandru de lipsa de tact a împiegătorilor sei. Învîgătorul dela Slivnița începă a zîmbi. Dar' făcu totuși tot posibilul, ca să împace pe Oriental și dăruî lui Gadban-efendi o frumoasă tabacheră. Câtă plăcere i-o fi făcut lui Gadban acest dar!

Bibliografie.

„Foisoara“ pentru răspîndirea cunoscintelor folositoare și a iubirii de carte între popor. Ese la 1-a și 15-a țin a fiecărei luni. Sibiu (cu tiparul lui W. Krafft.) 1 Aprilie 1886. Anul I. Nr. 6. Sumar: Frumoasa din Făgesci. — Mama vicleană. — Material pentru limbă. — Un cuvînt. — Poesii. — Todoraș. — Despre legi și judecăți. — Notițe folositoare. — Cîntece populare. — Sfaturi bătrînesci. — Glume de prin lume. — Răspunsuri. — Întrebări. — Felurimi. — Posta redacțiunii.

„Foița bisericească“. Organ pentru cultura religioasă a clerului și a poporului. Apare în 10 și 25 st. n. a fiecărei luni. Blaj, 10 Aprilie 1886. Anul IV. Nr. 7. Sumar: Învîgătorul primar și religiunea în Europa. — Un Ortodox despre sfînta Unire. — Laudele st. Paul. — Istoria Mariei Egiptenei. — Revista bisericească.

„Convorbiri literare“. Apare la 1-iu a fiecărei luni. București, 1 Aprilie 1886. Anul XX. Nr. 1. Sumar: Poeți și critici, de T. Maiorescu. — Pygmalion, regele Fenicie, tragedie în 5 acte (Act. I.), de G. Bengescu-Dabija. — Locotenentul Sterie (novelă) de Duiliu Zamfirescu. — Satira VIII., de Iacob Negruzzi. — Agiul și politica noastră monetară (sfîrșit), de Teodor G. Nica. — Miron Costin (sfîrșit), de V. A. Urechia. — Codicele Voronețean, de I. Bogdan. — Poesii populare, adunate de Elena Sevastos. — Bibliografie.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 15 Aprilie n. Deputații au acceptat legea disciplinară și în special precum și al optulea capitol (procederea disciplinară) din legea comunală, ce a fost rămas în prudentă.

Atena, 15 Aprilie n. La representațiunea puterilor Delyanis va răspunde, precum e informată „Agenția Havas“, că garantarea pretențiunilor grecesci, așa precum s'a fost stipulat prin tractatul de Berlin, ar fi unicul mijloc spre a justifica demobilizarea Greciei și spre a asigura pacea în Orient. Camera a votat proiectul cu privire la notele de curs forțate.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Economic.

Piața din Sighișoara, 12 Aprilie. Grâu curat hecto-
litra fl. 5.— până fl. 5.80; grâu mestecat fl. 3.50 până
fl. 4.—; sâmbura fl. 3.— până fl. 3.30; ovășul fl. 1.70 până
fl. 2.—; cucuruzul fl. 3.30; fasolea fl. 3.30; crumpenele
fl. 1.60; mazerea chilo 20 cr.; linteia 20 cr.; málaiul 10 cr.
lumini de sên chilo 54 cr.; săpunul 27 cr.; sên brut 26 cr.
sên de vită fl. —.80; unsoare de porc 64 cr.; carnea de
vită 28 cr.

Cursul pieței din Sibiu.

	din 15 Aprilie st. n. 1886.	Cump.	8.68	vënd.	8.72
Hârtie-monetă română					
Lire turcesci			11.10		11.20
Imperiali			10.10		10.20
Ruble rusești			1.20		1.21

Bursa de Budapesta

	din 14 Aprilie st. n. 1886	
Renta de aur ung. 6%	103.60	
" " hârtie " 4%	95.10	
" " hârtie " 5%	152.—	
Împrumutul căilor ferate ung.	100.—	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	127.25	
(1-a emisiune)	117.—	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	104.75	
(2-a emisiune)	104.75	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	105.—	
(3-a emisiune)	104.75	
Bonuri rurale ung.	104.75	
" " cu cl. de sortare	104.75	
" " bânățene-timișene	104.75	
" " cu cl. de sortare	104.75	
" " transilvane	104.75	
" " croato-slavone	100.—	
Despăgubire pentru diția ung. de vin	122.25	
Împrumut cu premiu ung.	124.50	
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.10	
Renta de hârtie austriacă	85.25	
" " argint austriacă	114.—	
" " aur austriacă	139.75	
Losurile austr. din 1860	874.—	
Acțiunile băncii austro-ungare	298.—	
" " de credit ung.	294.30	
" " " austr.	101.—	
Argintul	5.90	
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	9.99	
Galbeni împărătesci	61.70	
Napoleon-d'ori	129.—	
Mărți 100 imp. germane		
Londra 10 Livres sterlingi		

Bursa de Viena

	din 14 Aprilie st. n. 1886.	
Rentă de aur ung. 6%	103.45	
" " hârtie " 4%	95.10	
" " hârtie " 5%	152.25	
Împrumutul căilor ferate ung.	100.25	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	127.25	
(2-a emisiune)	117.—	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	104.60	
(3-a emisiune)	104.60	
Bonuri rurale ung.	104.60	
" " cu cl. de sortare	104.60	
" " bânățene-timișene	105.50	
" " cu cl. de sortare	104.50	
" " transilvane	100.—	
" " croato-slavone	124.30	
Despăgubire pentru diția ung. de vin	85.25	
Împrumut cu premiu ung.	85.40	
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	114.25	
Rentă de hârtie austriacă	139.70	
" " argint austriacă	876.—	
" " aur austriacă	297.25	
Losuri austr. din 1860	294.—	
Acțiunile băncii austro-ungare	5.94	
" " de credit ung.	10.01 1/2	
" " " austr.	61.70	
Argintul	126.—	
Galbeni împărătesci		
Napoleon-d'ori		
Mărți 100 imp. germane		
Londra 10 Livres sterlingi		

Bursa de București.

	Cota oficială dela 13 Aprilie st. n. 1886.	
Renta amort. (5%)	Cump. 96.1/4	vënd. 97.3/4
" Rur. conv. (6%)	86.—	86.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	266.—	267.1/2
Banca națională a României	1085.—	1183.—
Împr. oraș. București	31.—	33.—
Act. de asig. Națională	—	—
Credit mob. rom.	—	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	82.1/2	83.1/2
Schimb 4 luni	—	34.—
Societ. const.	187.1/2	230.1/2
Aur	14.—	14.1/2



Vinuri naturale
transilvănene
premiat



Vinuri de pe Târnava

se ofer decătră subscrisul pentru următoarele prețuri ieftine:

	flacoane:	mari,	de mijloc,	mici
		3/4	1/2	3/8
Vin de măsă	40	—	25	cr.
Vin de dineu	50	—	30	"
Vin dessert, ales	60	—	35	"
dtto. risling	60	—	53	"
Assbruch	—	60	—	"

Depoiste în Sibiu:

Depozitul principal: Traficul mare de tutun, piața mare.
Depozite mici: J. F. Breitenstein, strada morii Nr. 27.
J. J. Conradt, piața mică Nr. 13.
Georg Hersch, strada Cisnădiei Nr. 32.
Gustav Kessler, strada măcelarilor Nr. 36.
Traficul de tutun, strada urezului Nr. 7.
Francisc Jahoda, strada turnului Nr. 18.
Ospetăria, strada Oenei Nr. 9.
Dtto strada Oenei Nr. 34.

Flacoanele goale se primesc înapoi și adică: cele mari pentru 10 cr., cele mijlocii pentru 8 cr., ear' cele mici pentru 6 cr.

Vênđătorii primesc rabat.

Vindere în legături din anii 1862 până 1885.

Comande din afară se efectuează prompt.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

[238] 6

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“.

Comptul încheiat al secțiunii I-a pro 1885.

Venituri.	fl.	cr.	Eșiri.	fl.	cr.
Fondul de premii din anul 1884	10281	36	Premii pentru reasigurare	21925	27
Premii după detragerea stornilor	66297	64	Salare, spese, tipărituri, spese de călătorie, inserate, și portii etc.	14273	42
Taxe după detragerea stornilor	4933	37	Taxe de timbre și dare	1263	78
Reservă pentru daune ex 1884	1708	75	Amortisare de mobilit	142	fi. 78 cr.
Venituri diverse	254	14	Amortisare din spesele de întemeiere	822	fi. 83 cr.
			Amortisare din pretensiuni dubioase	474	fi. 56 cr.
			Interese după obligațiunile fondului de întemeiere	3378	—
			Reservă de premii	10400	75
			Daune plătite și spese de li-cuidare, detragând partea re-asigurată	26889	56
			Provisiuni	2520	61
			Subvențiuni la societăți de pompieri	181	16
			Reservă pentru daune pendente	642	45
			Profit pro 1885	557	09
	83475	26		83475	26

Comptul încheiat al secțiunii II-a pro 1885.

Venituri.	fl.	cr.	Eșiri.	fl.	cr.
Fondul de premii din anul 1884	172020	51	Sume asigurate plătite	34972.67	
Transportul premiilor din anul 1884	7202	62	Reservă pentru casuri de moarte insinuate	1797.93	
Premii după detragerea stornilor	84322	15	Plătiri pentru tontine contra-asigurate	290.—	
Taxe după detragerea stornilor	2668	16	Sume pentru zestre asigurate plătite	4350	—
Casuri de moarte insinuate ex 1884	901	95	Sume asigurate pe viață plătite	1400	—
Taxe de administrare dela tontine, arvune precluate	1342	96	Premii de reasigurare	1737	92
Interese și venite dela casa proprie etc.	8512	31	Provisiuni de acuiștiune	468.81	
			Amortis. din prov. capitalisată	3779.49	
			Provisiune de încasare	2661	08
			Salare, spese, tipărituri, spese de călătorie, inserate, portii etc.	19304	30
			Timbre și dare	1328	09
			Spese pentru reparatura casei proprii	534	99
			Polite rescumpărate	4953	99
			Premii rebonificate	32	21
			Amortisare din mobilit	142.78	
			Amortisare din spesele de întemeiere	822.83	
			Amortisare de pretensiuni dubioase	237.28	
			Onorare medicale	1253	37
			Interese după obligațiunile fondului de întemeiere	3378	—
			Fondul de premii pro 1886	185337.86	
			Transport de premii pro 1886	7223.51	
			Profit pro 1885	1009	95
	276970	66		276970	66

Wilhelm Bruckner m. p.

Conturile de sus și bilanțul s'au aflat în consonanță cu registrele respective.

Sibiu, în 30 Martie 1886.

Comitetul de revisiune:

Iosif Schuster m. p.
consiliar de fin. în pens.

Georg Mike m. p.
director la direcțiunea fin.

Dr. Ioan Nemes m. p.
advocat.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gurula.

Bilanț în 31 Decemvrie 1885.

Active.	fl.	cr.	Pasive.	fl.	cr.
Obligațiuni needate	180804	—	Fondul de întemeiere	fl. 300000.—	
fl. 20400 priorități ale I. drum de fer trans.	—	à fl. 98.70 fl. 20134.80	subtrăgându-se amortisarea	7900.—	292100 —
" 17000 5 1/2 % scrisuri fonciare ale institut. de credit fonciar ung.	—	à " 203.— " 17510.—	Fondul de premii sect. I.	—	10403 75
" 7000 5 % scrisuri fonciare ale institut. de credit fonciar ung.	—	à " 101.75 " 7122.50	Fondul de premii sect. II.	fl. 185337.86	
" 6600 losuri pentru regularea Dunării	—	à " 116.75 " 7705.50	Fond. de rezervă pentru tontine	71889.01	
" 7750 obligății rurale transilv.	—	à " 103.25 " 8001.—	Transportul premiilor sect. II.	7223.51	264450 38
" 3000 5 1/2 % inscise dela inst. fonciar din Sibiu I. em.	—	à " 103.— " 3090.—	Reservă pentru casuri de moarte insinuate	—	1797 93
" 1000 9 % inscise dela inst. fonciar din Sibiu II. em.	—	à " 102.75 " 1027.50	Reservă pentru daune de incendiu insinuate	—	642 45
" 7500 6 % inscise dela inst. fonciar din Sibiu III. emisiune	—	à " 101.50 " 7612.50	Interese neridicate	—	2121 14
" 3500 5 1/2 % inscise dela inst. fonciar din Sibiu IV. emisiune	—	à " 100.— " 3500.—	Fonduri de profit rezervate ex 1883 și 1884	—	1488 89
" 5000 acții ale I. drum de fer transilvan	—	à " 184.— " 4600.—	Fondul de garanții sect. I.	—	2443 96
" 2800 rentă în hârtie austr.	—	à " 83.75 " 2345.—	Fondul de garanții sect. II.	—	3219 12
" 2000 6 % scrisuri fonciare ale „Albinei“	—	à " 101.— " 2020.—	Excedent în sect. I. pro 1885	—	557 09
" 2000 losuri de stat 1861 1/4	—	à " 139.20 " 4176.—	Excedent în sect. II. pro 1885	—	1008 95
" 1100 " " " 1860 1/3	—	à " 140.— " 1540.—			
" 300 un los de stat 1864	—	à " 170.25 " 510.75			
" 3400 losuri pentru regularea Tisei	—	à " 123.10 " 4185.40			
" 3200 3 % scrisuri fonciare în losuri ale institut. fonciar austriac	—	à " 98.25 " 3144.—			
" 700 rentă în argint	—	à " 84.— " 588.—			
" 100 losuri de stat r. u.	—	à " 118.25 " 118.25			
Portofoliu de cambii	—	—			
Împrumuturi pe efecte	—	—			
Împrumuturi pe polite	—	—			
Împrumuturi pe polite de tontine	—	—			
Pretensiuni la agenturi	—	—			
Anticipațiuni la inspectori și diverși	—	—			
Debitori diverși	—	—			
Mobili, table firmale și tăblițe	—	—			
Spese de întemeiere	—	—			
Provisiuni capitalisate	—	—			
Realitatea în strada Cisnădiei Nr. 5	—	—			
Cassa	—	—			
	580233	66		580233	66

A. Brote m. p.